

Kalendár výročí osobností okresu Galanta

Mesiac júl 2015

Pred 45. rokmi (1.7.1970) umrel **v Galante** futbalista **Tibor Meszlényi st.** S futbalom začal v Komárne a pokračoval vo futbalovom klube ETO Győr. V období 2. svetovej vojny sa jeho rodičia prisťahovali za prácou do Galanty. Po skončení vojny sa aj on vrátil na Slovensko. Hral III. ligu za Lokomotívu Nové Zámky. Od roku 1956 pôsobil ako futbalový brankár Tatrana (dnes Slovan) Galanta. Po skončení hráčskej kariéry bol trénerom FC Galanta.

Pred 110. rokmi (7.7.1905) sa narodil **v Jelke** pedagóg, spisovateľ a novinár **Dénes Barsi**. Po pedagogických štúdiách v Debrecíne učil na rôznych školách. Bol zakladateľom regionálnej tlače Komádi és vidéke. Pravidelne prispieval do časopisov s celoštátnou pôsobnosťou. V rokoch 1945-1946 bol redaktorom časopisu Magyar parasztlelet v Budapešti. V roku 1947 odsúdený, potom pracoval ako nádenník v Zátisí. Autor románov a filmového scenára.

Pred 105. rokmi (9.7.1910) sa narodil v Rasticiach publicista a redaktor **László Hantos**. Vyštudoval ekonomiku v Budapešti, právo v Pécsi. Publikoval v rôznych časopisoch, niekoľko rokov bol hlavným redaktorom Hanza Szövetkezeti Újság (Družstevné noviny Hanza), ktoré vychádzali **v Galante**. V rokoch 1943-1951 pôsobil ako pracovník výskumných ústavov v Maďarsku. Od roku 1952 až do odchodu do dôchodku bol knižným redaktorom. Autor monografií a odborných štúdií.

Pred 110. rokmi (23.7.1905) sa narodil v Dubovanoch salezián **Ľudovít Žilka**. Štúdium teológie absolvoval v Ríme. Pedagogickú prax vykonával v Šaštíne a v Svätom Beňadiku. Pôsobil ako kaplán v Bratislave, ako direktor saleziánskeho ústavu v Žiline, neskôr v Topolčanoch a v roku 1949 ako správca farnosti **vo Váhovciach**. V roku 1950 väznený, umrel na následky trýznenia pri vypočúvaní. Redigoval časopisy Don Bosco a Saleziánske zvesti.

Pred 20. rokmi (25.7.1995) umrela v Monacu grófka **Mária Assunta Esterházy**, dcéra Daniela Esterházy **z Abrahámu**. Pre rodinné problémy ju vychovávala teta Ilona Esterházy v Tomášikove. Tam navštevovala aj základnú školu. Koncom 2. svetovej vojny, keď musel rod kaštieľ opustiť, usadila sa v Benátkach, neskôr po vydaji v Monaku. Podľa poslednej vôle ju pochovali na Obecnom cintoríne **v Tomášikove**.

Pred 430. rokmi (26.7.1585) sa narodil krajinský hodnostár, gróf **Daniel Esterházy**, zakladateľ česneckej vetvy rodu. Účastník bitiek s tureckými vojskami a stavovského povstania uhorskej šľachty proti Habsburgovcom. Kandidoval na post uhorského palatína. Za zásluhy v boji proti Osmanskej ríši a podporu Ferdinanda II. dostal roku 1635 donáciu na panstvo Česnek. Po otcovi zdedil panstvo **v Galante**. Rytier zlatej ostrohy, c. k. radca, v roku 1613 povýšený spolu s bratmi do barónskeho, v roku 1626 do grófskeho stavu. Umrel **v Šintave**.

Kalendár výročí osobností okresu Galanta

Mesiac august 2015

Pred 40. rokmi umrel v Bratislave akademický sochár **Vojtech Baďura**. Študoval na Slovenskej vysokej škole technickej, na Pedagogickej fakulte Slovenskej univerzity, neskôr na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Jeho dielom je pomník Štefana Majora **v Košútoch**, pamätník odboja v Brezovej pod Bradlom, pamätná tabuľa s portrétom Štefana majora v Bratislave, plastika Matka s dieťaťom v Dunajskej Strede ai. Narodil sa **v Košútoch**.

Pred 80. rokmi (10.8.1925) sa narodil vo Veľkých Rovniach spisovateľ **Vladimír Ferko**. Pôsobil ako reportér periodík Smeny, Predvoja, Smeny na nedeľu. Od roku 1986 pôsobil ako spisovateľ v slobodnom povolaní. Je autorom cestopisov, literatúry faktu, detskú literatúry, románov. Bol manželom Hany Ferkovej (rod. Strýčkovej) z Košút. Je pochovaný na Obecnom cintoríne **v Košútoch**.

Pred 85. rokmi (11.8.1930) sa narodil literárny historik PhDr. **Zoltán Szeberényi**, CSc. Po absolvovaní Vysokej školy pedagogickej v Bratislave v roku 1957 pôsobil ako stredoškolský profesor na Gymnáziu s vyučovacím jazykom maďarským **v Galante**. Od roku 1960 bol docentom Vysokej školy pedagogickej v Nitre. Je autorom monografií, učebníc a zostavovateľom zborníkov.

Pred 70. rokmi (15.8.1945) sa narodil v Pitvaroši stoný tenista, paralympionik **Emil Dovalovszki**. Pracoval ako chemik v Konzervárňach **v Sládkovičove**. Od detstva sa venoval stolnému tenisu. Ako člen Stolnotenisového oddielu TJ Slavoj Sládkovičovo bol reprezentantom - trojnásobným majstrom Československa, desaťnásobným majstrom Slovenska a získal bronzovú medailu na X. Paralympijských hrách v Atlante (USA). Venoval sa trénerskej práci a manažovaniu oddielu STO Slavoj Sládkovičovo. Bol predsedom Miestneho odboru Matice slovenskej v Sládkovičove.

Pred 110. rokmi (16.8.1905) sa narodil v Opoji pedagóg, neskôr vojak z povolania **Gustáv Neštiak**. Po absolvovaní Učiteľského ústavu v Lučenci pedagogicky pôsobil v Bukovej, Dolnej Krupej, Imeli, **v Hodoch pri Galante** a v Trnave. Na vojenskú službu nastúpil do školy dôstojníkov pechoty v zálohe v Košiciach. Po viedenskej arbitráži v roku 1938 povolaný do činnnej služby : evakuoval železničné stanice v Nových Zámkoch, Leviciach, Šuranoch, v Slovenskom Mederi a **v Galante**. Od roku 1939 dôstojník armády Slovenského štátu. Účastník SNP, padol do nemeckého zajatia. Od roku 1945 slúžil v Československej armáde v hodnosti štábného kapitána, postupne major a podplukovník pechoty. Nositeľ viacerých vojenských vyznamenaní.

Pred 30. rokmi (18.8.1985) umrel v Bratislave Ing. arch. **Tibor Gebauer**. Architektúru študoval v Bratislave a v Prahe. V rokoch 1958-1968 bol zamestnancom Stavoprojektu Bratislava, potom ZPAT a POSS ŠPTÚ. Vypracoval urbanistické koncepty viacerých slovenských miest ako Bratislavy, Trnavy, **Galanty** (štúdiá prestavby centra, 1983 ; hotela na Mierovom námestí, 1985). Nositeľ významných ocenení za architektúru.

Pred 130. rokmi (22.8.1885) sa narodil v Myjave kňaz, neskôr verejný činiteľ **Pavel Maliarik**. Teológiu študoval v Bratislave a v Erlagene, právo v Bratislave a v Budapešti. Kňazsky pôsobil v Dolnej Strehovej. Postupne hlavný slúžny, náčelník a seniorálny dozorca, štátny úradník. Po roku 1945 bol okresným komisárom **v Galante**, potom predsedom Okresného národného výboru v Nových Zámkoch. Po roku 1948 odstavený.